

UTASSY JÓZSEF

Fekete ének

TALÁN

*Majd,
majd egyszer,
majd egyszer megérted,
egyszer majd megérted talán:*

*mi ez az ősi szorongás bennem,
álomi horror koponyám falán,
rendezője maga az Isten,
producere a Halál.*

*Majd,
majd egyszer,
majd egyszer megérted,
megérted majd egyszer talán,*

*mielőtt rút férgek,
pondrók zsibvására
leszel:*

Édesanyám!

NAPLEMENTE

*A nap szétfeszíti térded,
s megerőszakol a halál.
Holdasul arcom, ha nézlek.
Alkonyodol, Édesanyám?!*

*Árnyam ijesztő nagy így is,
hátha a föld alól fénylesz?
Nyurgulhatok én már égit,
mama, itt olyan sötét lesz:*

*arcom, minden sejtem elfogy,
sarlósodik, suhog sárgán,
sikolyélesre fen a szél,
s hozzádsötétülök, mama!*

Várj rám.

GYÖNGY

*Vertél anyám,
de virágos ággal!
Neked én
gyöngyöt pityeregtem:*

*nehogy megcsalj
a másvilággal,
s hulládba
botoljak el reggel!*

1998. VII. 23.

*Temetem Édesanyámat.
Bölcsőjéig zokogom el őt!
Annji bánat a szívemen:
telehalom a temetőt!*

FEKETE ÉNEK

*Zene szól, lassú pentaton zene,
négy férfi viszi anyámat vállon,
fölsír bennem a durcás kisgyerek:
„No, most kiabáljon!”*

*Július huszonharmadika van,
gyászlobogó suhog, tömjénfüst száll,
már-már kibuggyan ajkamon a szó:
„Jaj mama, ne üss, fáj!”*

*Püfölik szívemet a harangok,
tombol a Nap, ingét tépi a táj.
Búcsúzni jöttem, s te bántasz megint:
most versz meg igazán.*

HAZAMEGYEK

*Nem vár senki:
a kapuból hiányzol,
a kertből hiányzol,
a házból hiányzol,
gyászol
minden almafa,
gyászol,
reszket a ribiszkebokor
érted:
nem érintheti
kötényed,
térded,
sírva fakadnak
a szőlőtőkék,
zokog a lugas,
bár nincs eső rég,
pereg a könnye
a szilvafának,
csak én állok itt,
akár az állat,
nyüszíték érted,
kikaparnálak,
de csak vakogok:
és várlak,
várlak.*

HALOTTAL BESZÉL

*Vakít a hó, zizegnek zúzmarás fák,
pillogok csak, kipirosít a szél.
Kell is arcomra most pici pirosság,
mert elsápad, ki halottal beszél.*

Öröknek hittelek, mama, öröknek.
Sírva fakad hiányodtól a ház.
Dobd el a mélység kulcsait: töröttek!
Kicsúfol Isten ügyis, megaláz.

Pedig te hitted őt, félted, remegted,
ám gyűlölted a gyóntató papot.
Bűnöd ha volt, a szomorú egeknek
vallottad be, s az Úr kihallgatott.

Köszöntelek messzülő szép hitemmel:
édes mama, halhatatlan halott!
Nézek utánad hosszan, s mintha tenger
búcsúztatná a lebukó napot.

AMÍG MEGVIRRAD

Szöszmötölök asztalomon,
kicsit részeg vagyok már:
sörösüveg Don Quijote,
Sancho Pansa meg pohár.

Istenem, de jól megy dolgom:
bár csak megvirradna, bár!

Apámat én nem ismertem,
sírján kóro szalutál.
Süvíts hozzá, te minszki szél,
fáj hiánya, fájva fáj!

Istenem, de jól megy dolgom,
leskelek, virrad-e már!

Rédicsen, a temetőben,
ahol dőzsöl a halál,
hol az idő is időtlen:
fiam emlékszobra áll.

*Istenem, de jól megy dolgom:
kakas, kukorékolj már!*

*Tavaly temettem anyámat,
kit elszólított a nyár.
Szomorú vagyok, szomorúbb,
mint a kirabolt határ.*

*Istenem, de jól megy dolgom!
Bárcsak kivirradna már.*

HALÁL, TE DÖG!

*Halál, te dög, minek szépítselek én,
hiszen úgy hullunk el, akár a barmok,
talpam alatt vigyorog a televény,
férgek zsvivaja harsog!*

*Halál, te dög, dehogy szépítelek én!
Tíz körömmel csikarnám össze arcod,
lapockádon vad indulót dobolnék:
marsot, Radetzky-marsot.*

*Halál, te dög, adj már nyugalmat végre,
hadd görgessek versem ormára pontot,
föntről a vadludak győzelmi V-je
jajgattatja le rám a horizontot.*

DIDERGEK ÉRTED

*Hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.*

*Didergek érted,
vacogok,
gyöngyül bánatom bora,
zöldell:*

hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.

Hívom a tavaszt:

böjti szél,
hozzám nagy fényben jöjj el,
cseresznyevirággal hitegess,
töltsd meg poharam bánattal,
gyönggyel:

hideg van,
édesanyám,
hidegebb, mint a földben.

Ne hagyj magamra, édesem,
látod, küszködik a könnyel
hatalmas buzgár két szemem,

előnti arcom árterét,
mosolyom világgá röppen,

ne hagyj magamra, édesem,
legalább álmomban jöjj el,
látogass meg, édesanyám:

bánatom poharát törd el!

NINCSLESZ

Sirattalak. Már nem siratlak.
Arcomat aszály pusztítja, dűlja.
Szemem kútjai kiapadtak.
Nincs több hozsánna, se halleluja.

Ezer napja már, hogy nincsz.
Nem foghat ki rajtam a bánat!
Hatvanéves vagyok, mama!
Kérlek, mutass be a Halálnak.

SUGDOS A SÁTÁN

*Még mindig nagyon fontos vagy magadnak!
Kobakodra tonzurát süt a Hold!
Nagy égüres szemeid rám tapadnak:
mi kéne, ha vóna, szegény bolond?!*

*Amióta anyád a föld alatt hál,
házatokban fekete csönd lakik.
Mire vársz még? Oly egyedül maradtál.
Döfd magadba a kést markolatig!*

A KOFA

*Te kiütötted kezemből a könyvet,
boldog voltál, ha lelketem gyötörted.*

*Rimánkodtam, könyörögtem: mesélj,
legyen Hamupipőke-szép az éj!*

*„Mars az ágyba, kurva kölyök, imádkozz!”
Ó, hogy hozzád vágtam volna a vánkost!*

*Míg végigszipogtam a hiszekegyet,
a sánta suszter markolászta melled.*

*Hiába oltottátok le a villanyt:
a Hold sütött! Hát halljad holtodiglan:*

*te nem szeretted apámat, sem engem!
De nem imádtad, nem ám, a susztert sem.*

*Csak magadat! S a pénzt. A bort. A flörtöt.
Csoda, hogy eddig el nem vitt az ördög!*

*Kofa voltál anyám, kofa, kofa.
Magadhoz hú, de hozzám mostoha!*

NÉHA

*Mint aki az oltárra rondít
úgy érzem néha magamat,
mint aki az oltárra rondít:
és üvölt,
ordít!*

